

Mesinikud käisid Soomes õppimas

30.06-01.07.2012

Juunikuu lõpul käis 45-liikmeline grupp Eesti mesinike bussireisil Soomes. Enamus osalejad olid EML-i liikmed. Viimasel hetkel vabanenud kohtad täitusid aga kiiresti ka teiste soovijatega, kes veel meie pere hulka ei kuulu.

Osalejate eesmärgiks oli tutvuda Soome mesinike ja nende mesindamisega. Osadele sai reis alguse öösel kella 3 ajal, sest meie reisibuss võttis esimesed sel ajal peale Viljandi bussijaamast. Edasi sai rahvast peale võetud teelt, suurem osa Jürist ja Tallinna rahvas juba tuli ise sadamasse. Samal päeval kell 12 oldi juba esimeses mesilas, mis kuulus *Soome Mesinike Liidu juhile Janne Leimile*. Tegemist peremesilaga, kus on umbes 200 mesilaspere ja suvel kasutatakse abilist. Mesila asub umbes 50 km Helsingist - Kirkkonummis. Esmalt näidati mesindusruume, tutvustati mõningaid mesindusvõtteid ning aeti niisama mesijuttu. Mesinikke alati huvitab kui palju mett saadakse pere pealt ja kui palju mesi maksab? Sellest natuke hiljem. Tunni ajalise jutu järel mindi edasi Janne Leimi mesilasse, mis oli kümnekond kilomeetrit eemal mesindusruumidest. Mesila oli igati suur. Kümneid noori kunstperesid ja kümnekond suurt korjepere mis olid 3-4 korpuses. Kohe mesila taga puude all asus mesilasemade paarla. Kokku oli paarsada paarumispere. Kuna ilmad olid ka Soomes jahedad, siis paarunud mesilasemasid saada ei olnud, lubati et nädala pärast on saadaval. Kuna juttu jätkus kauemaks, siis Janne Leimi mesilas läks aega kauem kui algselt meie vastuvõtjad meile olid planeerinud ning seega olime täielikus ajahädas. „Tänu sellele“ jõudsimme järgmisse mesilasse planeeritust mitu tundi hiljem.

Turu linna lähedal asub Soome 150 pereline tumemesilase mesila. Ja see asub presidendi suvemaja territooriumil. Mesinik kiitis oma mesilasi igati. Pidid olema suhteliselt rahulikud ja hästi korjama ning hästi talvituma. Tõumaterjal oli kogutud Rootsist, Taanist, Valgevenest ehk sealt kus veel vähegi tumemesilast säilinud oli. Nüüd paaruvad mesilased saarel, et hoida nii palju kui võimalik veel tumemesilase geene.

Tumemesilasi me kahjuks oma hilinemise tõttu ei näinudki. Aga eks seda saab järgmisel aastal toimuva õppereisi ajal parandada ja uuesti oma plaanidesse võtta. Sel korral saime jalutada Soome presidendi suvemaja pargis, mis oli samuti huvitav oma puude, põõsaste ning laglede poolest.

Ööbimine oli korraldatud Turu lähedal asuvas väikelinnas Kaarinas. Olime natukene üllatunud, et hotellis ei tahetud enam kohvikut peale 20.00 lahti hoida. See oli aeg, kui me sinna saabusime ja hea meelega oleksid mõningad meie hulgast seal einestanud. Seega tühja kõhtu kannatanutel tuli leida kiiresti varuplaan. Meie ööbimiskohad olid kööginurgaga ja see asjaolu aitaski varuplaani täide viia ☺.

Järgmine päev oli kõige vihmase ja jahedam meie reisi ajal. Läbi bussiakna sai vaadata Soome ilusat järvede rikast loodust. Ühegi järve ääres me ei käinud. Ega tiheda ajagraafiku tõttu poleks seda jõudnud teha ka ilusa ilmaga. Esimene päeva külastus oli *Juha Nuutero mesinduspoodi*, mis on poolenisti ka mesindusmaja. Väljas tutvustati mesilaste kogumist paarumisperedele nii, et lesed ei saaks mesilaste hulka. Tal oli selleks väga lihtne moodus. Oli võetud *peno* korpus, sinna tehtud külgedele ümmargused õhuavad, kinnine *HoneyPaw* tüüpi põhi ning katus peal. Lennuava ette käis emalahutusvõre ning puidust ehitatud mesilaste kogumise lehter, kuhu raputati mesilasi. Lesed jäid välja ning tarru kogunenud mesilasi sai kasutada sinna kuhu vaja. Väljas jutud aetud, läksime

siseruumidesse. Ruumid olid kõrged ja avarad, sellised nagu ühel suuremal mesinikul peaks olema. Ühes maja otsas oli mesindus inventari ladu, kus hoiti ka oma mesila asju ning teises otsas Mesimestari mesindus kauplus. Kauplus oli huvitav just selle poolest, et seal oli kõik levinum mesindusinventar müügis. Ma ise olen mesindus tarvikute hindadega hästi kursis ning Soome hinnad olid 10-60% kõrgemad Eesti omadest. Näiteks, mesilasema märkimiseks kasutatav pliiaat oli 5€, Eestis samasugune 2 €. Nii oli ka paljude muude kaupadega. Jätsin seekord vajalikud ostud tegemata ning tegin need Eestis.

Päeva teisel poole veetsime *Ari Seppäläl* külas. Tegemist on mahe peremesilaga, kus on umbes 600-800 mesilaspere ning plaanis on kasvada paari aastaga 1100-1200 mesilaspereni. Mesilagrupid asuvad kodust 100 kilomeetri raadiuses. Lisaks meetootmisele tegeletakse mesilasemade kasvatamisega. Aastas kasvatab Ari 2000 mesilasema, nii buckfasti, krainit kui itaalia mesilast. Kuidas ta nende mesilaste puhtuse hoiab? F1 ristandid korjavadki paremini. Mesilasemade hinnad ajasid küll silmad suureks, paarumata mesilasema 20 € ja paarunud mesilasema 33-50 €. Ka seal emasid ei olnud saada jaheda ilma tõttu. Lootus oli et, ilmad paranevad.

Peamine korje loodeti saada metsvaarikalt, mis on koos põdrakanepiga neil üks peamine meetaim. Ilusa ilmaga pidid mesilased korjama päevas kaks tonni metsvaarika mett. Mee hulgihind umbes 5€ kilo ning mahemeel 1,6 € kallim. Soome mahemesinduse nõuded on palju leebemad kui Eestis ning tunduvad ka rohkem mõistlikumad. Ari Seppälä juures näidati veel elektrikarjust mesilaste kaitseks karude eest, mida on seal kandis väga ohtralt ja ruume, kus oli vurritamine ning pakendamine. Pika päeva lõpetasime ööbimisega Lahtis väga sümpaatses ööbimiskohas.

Viimase päeva hommik algas tutvumisega Lahti linnaga. Tänavad olid puhtad ning teed korras, ehtne põhjamaa. Ära sai nähtud ka kuulus suus hüppemägi, mis seondub enamusele eestlastele Lahtiga.

Viimane mesila, mida külastasime, oli *Kari Valoseni* oma. Mesinik ise oli ära, tema pojad püüdsid nii palju kui oskasid siiski mesilast tutvustada. Tuulise ilma tõttu oli natuke raskendatud perede vaatamine. Lisaks kippusid meie mesinikud unustama et, mesilaste lennuteedel ei seista. Nii saidki mõned mesilased väga pahaseks ning hakkasid nõelama. Lahti võetud tarus paistis olevat palju lahtist mett ning võibolla oleks olnud vaja sinna lisada üks korpus.

Enne ärasõitu Soomest külastati Helsingis mäe sees asuvat kirikut (Templiaukio kirkko), Sibeliuse omapärast mälestussammast, Senati väljakut – koos ronisime kõrgetest trepiastmetest üles ka Toomkirikusse.

Tagasitee Tallinna kulges rahulikult – merel tormi ei tõusnud. Osalejad jäid õppereisiga rahule ja ootavad järgmist. ☺

Muljeid jagas Janek Saarepuu

Foto Urmas Mikk

Lahtis Linnavalitsuse trepil

Sõidul osalesid: juhatuse liikmed Aleksander Kilk, Jaanus Tull, Marje Riis, Mart Kullamaa, tegevjuht Marianne Rosenfeld, EML-i liikmed Ulvi Ajalik, Leili Otsa, Ants Kaljuvee, Riho Tommingas, Tarmo Teetlok, Jaanus Tõnisson, Jüri Rebane, Raigo Kebja, Jüri Lugus, Mait Mardla, Maie Männik, Mati Teras, Ivo Ööbik, Olev Raid, Ly Haabel, Ülo Lippa, Harro Rannamets, Sander Sulane, Egon Müür, Mart Holts, Tõnu Hiimäe, Maire Valtin, Igor Valtin, Urmas Mikk, Laine Soonik, Aili Taal, Tõnis Taal, Kalle Vihtre, Lembit Kaasik, Hillar Teetlok, Toomas Vähter, Ants Veski, Janek Saarepuu, Marko Asmer, Tõnu Sõrmus

Väljaspool liitu hobimesinikud Kadri Uusoja, Enn Sildoja(liitus EML-iga) , Harry Haabel (liitus EML-ga), Priit Paomees, Ruth Soeson, Kai Vähter